

לאקאן אנחנו והממשי

(II)

סמינר של

Christian DUBUIS SANTINI

הגישה
לאמת
והפרדוקסים שלה

מרץ 2016

תרגום: Karine Smotriez
שיכתוב: Cécile CRIGNON
גרפוריזם: Christian DUBUIS SANTINI

לאקאן, אנחנו והממשי, מפגש שני. אני אנסה היום לדבר על משהו מורכב
וגיליתי קצת מחומרי התסיסה בפעם הקודמת:

הממשי בייחס להבדל המיני

זו בעיה מאג'ורית.

כהקדמה אתחיל עם והבעת הכרת תודתי לפילוסוף סלאבוי ז'יז'ק,

פילוסוף פוסט לקאניאני פר אקסלנס.

האנשים שמדברים היום על התיאוריה של לאקאן מבלי לרצות להתייחס לדברי
ז'יז'ק, מבלי לרצות להבין מה באמת חתרני בפסיכואנליזה, לאנשים האלה יש גווייה
בפה.

ז'יז'ק ראה את חשיבות במושג הממשי של לאקאן, הן ברמה הסובייקטיבית (רמה הקשורה לכולנו אך בייחודיות של כל אחד מאתנו כסובייקט) והן ברמה הקולקטיבית כלומר פוליטית.

הוא הבין זאת היטיב ולא היסס להתגייס פוליטית למען "המהפכה". אנחנו יודעים מה משמעות המהפכה עבור לאקאן: לחזור לאותו מקום:

המהפכה הלקאניאנית של הסובייקט

לומר שלקאן בלתי קראי, זוהי תעמולה של מעמד. סלאווי

והוא לא מהסס לקחת עמדות פוליטיות מאוד רדיקאליות.

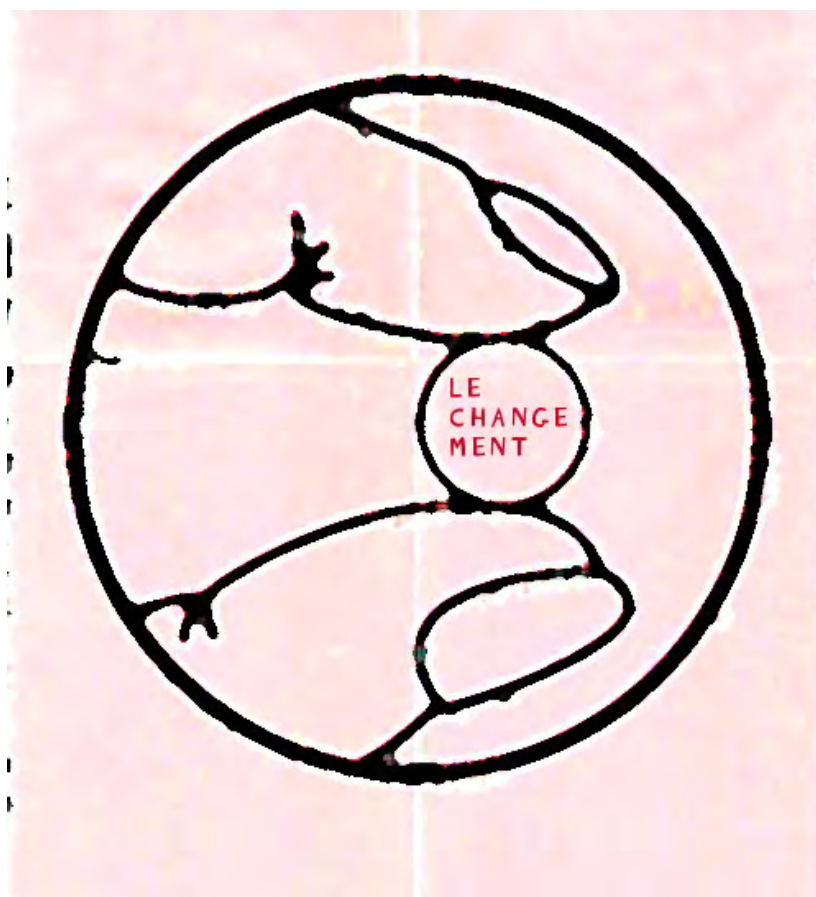
עמדות שמביאות אותו למצבים חסרי יציבות עם התקשורת. כמנהל אגף באוניברסיטת פר בק בלונדון, הוא מספיק מוכר ומכובד בכדי (יש לו מדור בתקשורת). מריה אריסטודמו עדכנה אותי שגם "הגוארדיאן" שמפרסם את מאמריו אינם רוצים לפרסם אותו עוד בטענה שהוא יותר מידי חסר פוליטיקלי קורקט.

זו למשל דוגמה של הבעית הממשי אצל לאקאן, הוא מכיל ... וז'יז'ק אומר זאת בהתייחס לחברו באדיו (Badiou) (שמייצג עבורו את הפילוסוף היחיד שהמבין את תכליתי החברה הגוססת שלנו) לאקאן מרחיק לכת לאומת באדיו, עם ניהול **דחף המוות** (שבאדיו שולל, הוא לא ממש מעוניין להבין את מושג זה, ניתן לומר שזה לא נכנס למערכת שלו) ועבור ז'יז'ק :

יש משהו אצל לאקאן שמאפשר להבחין באי סדר פוליטי שנוצר דרך

מהפכה סובייקטיבית קודמת.

זה לא משהו שיכול להיווצר באופן חברתי כי אין שינויים אמתיים, דמות האדון משתנות אך אין שינויים בעבדות ובניכור.

השינוי

לעומת זאת, לאקאן מציע תכלית פוליטית מאג'ורית וז'יז'ק הינו היחיד שמצביע על כך, והוא גם היחיד שבאמת מבין את הממשי במובן הלקאניאני.

בין קשיי התייחסות למושג הממשי (דברנו על כמה דוגמאות בפעם הקודמת) היום אנו רוצים להתייחס:

לממשי דרך ההבדל המיני.

הנטייה בימינו של פוליטיקלי קורקט, היא לומר "מה עם הנישואים הומוסקסואליים? למעשה ישנו פה בלבול בשדות.

זכויות אזרח, זכויות חברתיות שוות ערך לאופנים השונים של המיניות לא מהווה בעיה עבור הפסיכואנליזה.

הבעיה נובעת מהשיח הפוליטיקלי קורקט

שנוטה להכחיש את ההבדל המיני.

- כי כל אלה שאינם בעד נישואים לכולם הם הומופובים
- שתוק ! תלמד קצת הגיון במקום לחזור על מה שהתקשורת גורמת לך לחזור ולומר כמו רובוט

בין תומכי ההכחשה של ההבדל המיני, ג'ודית בטלר ותאוריות המגזר שלה, יש לנו נטייה לתפוס זאת כמציאות רחוקה, אך למעשה, יש לציין שדרך נתיב "חשיבת" מוזר, מחשבות (שאינן באמת מחשבות) מהוות למעשה אוסף של חלקים משיחים מעובדים מחדש על ידי האוניברסיטה האמריקאית שמגיעות לאוניברסיטה הצרפתית ומשפיעות ישירות על הבחירות הפוליטיות.

חשוב לציין כי בגל הנושאים לכולם (במונח "עבור כולם", קיימת בעיה היות וזה לא יכול להיות "עבור כולם". המילים "עבור כולם" הן אלה שמהוות בעיה. מתייחסים לטוטאליות. אנו ניראה כי מטוטאליות לטוטליטריזם יש משהו מובן מעליו) בנישואים עבור כולם, נמצאת התיאורית המגזר:

ישנו בלבול בין המגזר שאינו מוזן על ידי אנשים מודעים לכך, אלה על ידי השיח עצמו.

דיברנו כבר מספיק על כך:

השיח הקפיטליסטי שולט

על רוב מחשבותינו

רצוי לא לאמין שאנו יכולים להימלט ממחשבות שהשיח הקפיטליסטי מטפטפות.

שיח קפיטליסטי זה מביא "ערכים" מסוימים - שאינן באמת ערכים:

הם חלקים של שיחים בהם אנו לכודים. עקב היותנו חלק מחברה זו.

לדון בממשי של ההבדל המיני מהווה בעיה הן במישור הסובייקטיבי והן במישור הפוליטי קולקטיבי. זה דורש ארטיקולציה מדויקת. לא מדובר פה בשלילת זכויות חברתיות לאוכלוסיות שלמות מפני שהן בחרו סוג מסוים של מיניות, עבור הפסיכואנליזה, הקושי אינו טמון פה היות ועבור

הפסיכואנליזה:

אין שום נורמה מינית היות ואין יחס מיני.

קיימות נורמות חברתיות

מתוך חסר בנורמה מינית.

הבה נחזור על ההבדל המיני (לאקאן משתמש מעט או כלל לא במילים "הבדל מיני") בחופשה האחרונה קראתי שוב את הסמינר Encore, מסמינר זה, קורה שינוי אצל לאקאן, סוג של מטוניה. הוא התחיל אם מתמטיזציה של הפסיכואנליזה, שימוש במתאמות שמאפשרים לפסיכואנליזה לקבל הכרה מדעית. לאקאן שהגה את תאוריית השיחים, יודע היטב שלא יתכן שמדובר במובן המדעי כפי ששומעים אותו כיום. הוא נרשם בפרספקטיבה אמיתית של " כוונה פרוידיאנית" כדי שהתייחסו לפסיכואנליזה כמדע. בתקופתו הוא יכל עדיין לראות בפסיכואנליזה מושג של אוניברסאלי.

אך מדובר פה כמובן:

באוניברסאלי פאראדוקסלי

אין אוניברסלי אחד עבור כולם, האוניברסאלי היחידי שנגיש הינו זה של הסובייקט, זאת אומרת, של הייחודיות המוחלטת של כל סובייקט. לכן עבור לאקאן, הפסיכואנליזה הינה המדע של הפרט.

לא ניתן להסיק אקסיומות נכונות עבור כל אחד, אנחנו בשיח המדעי כפי שהוא מגדיר אותו בהמשך, כלומר, סוג מסוים של קשר חברתי שנשען על הכחשת השסע של הסובייקט.

והאוניברסאלי האמתי, הוא הסובייקט השסוע. אין עוד אוניברסלי חוץ מאשר הפרט עצמו.

אנו כמעט נמצאים מול זהות ספקולאטיבית הגליאנית. אבל אם בהתחלה הוא

ניסה להשתמש במתאמות ולהפיק מהן לוגיקה, על מנת לתת לפסיכואנליזה את הרצינות והקפדנות של גישתו הלוגית,

בסמינר Encore הוא משנה כיוון

עם בניית השיחים, הוא לפתע מבין שבמובן מסוים, להתייחס לפסיכואנליזה דרך מתאמות מהווה מבוי סתום. גם אם המתאמות של השיחים עובדות היטיב, איני יודע אם ראיתם לאחרונה (עשינו סמינר על ארבעת השיחים) אבל האופן בו ז'יז'ק, ניגש ומראה כיצד המתאמות פועליות משיח לשיח יוצאת דופן.

עם Encore לאקאן מנסה לפרוס מחדש את המושגים המהווים את המקור של הפסיכואנליזה: מושגים של אהבה, של התענגות ושל איווי. זאת דרך הצגה מחודשת של:

ההתענגות הנשית

הפרדוקסים של ההתענגות למה זה מורכב כל כך?

ניתן לומר שההתענגות הנשית היא זו שמכשילה את השיח המדעי.

זה משהו מאוד לוגי מצד אחד, ומצד שני זה שייכת למישור תחושות הנשים, אך הן אינן מסוגלות לומר משהו עליהם. על כל פנים, הן לא אומרות עליהן שום דבר ולאקאן מתלונן על כך ב Encore. הוא אומר שהן מרגישות משהו כזה אך אומרות לא-הכל. והוא משחק עם המתאם שלו.

הקושי בתפיסת הדיוק של **השיח האנאליטי** הוא להבין שישנו פער שאינו קיים בין:

- הגוף שלנו
- לבין הפסיכזם שלנו

זה כך מאז ומתמיד, מאז דקארטס וגם לאחר פוקו, **הרגע הקרטזיאני**; כך אנו חיים את **הדואליות** הזאת: גופי מציית למשהו, הפסיכזם שלי למשהו אחר, ואני ממקם את הפער בין הפסיכזם לבין הגוף. ולמעשה:

הפער טבוע בפסיכזם עצמו

ביחס שלו ללוגיקה.

ישנה לוגיקה שמגדירה את הפסיכזם; והפסיכזם נמצא סוטה מהלוגיקה הזאת. לכן הפער הינו בין:

- הלוגי
- והפסיכזם

לכן לאקאן גילה הרבה עניין **בפילוסופיה**, לא בכדי להסכים איתה, אנו מכירים את הסתייגותו מול הפילוסופיה, ראינו זאת ונראה זאת בכל פעם, אך מה שחשוב עבור לאקאן זה ש:

ישנה לוגיקה שפועלת

הוא יזהה את הלוגיקה הזאת, והממשי, הוא רגע לוגי.

הוא אינו נתפס אפריורי וכדי להיות קפדנים בלוגיקה, אנו צריכים לבנות אותה מחדש לאחר מעשה, באופן רטרואקטיבי.

כמו משהו שכבר קרא אך לא מורגש על ידי החושים למרות אותן

השפעות שהיו לו על הפסיכזם.

זה המקרה של הטרואומה ושל הזיכרון-מסך. אנשים שחוו טראומה ... לדוגמה, עצרו את מומחה הלוגיסטיקה של הרציחות ההמוניות של פריז, קרו פה דברים (דיברנו על כך בפעם האחרונה, אך חשוב לחזור על זה). איך פועלת טראומה? אנשים נמצאים במציאות מסוימת :

הממשי פועל כפריצה

שבא לפורר מציאות קיימת.

המציאות
הינה המסך
של הממשי

כל נקודות הציון מתמוטטות, אנו לא יודעים מה אנחנו עושים, מי אנחנו.

כשהגרה חוזרת, כשאנו חוזרים לממלכת הפנטאזמה, משמע של המציאות, אנו מגלים כי רוב האנשים שחוו זאת בכלל לא חוו זאת באופן זהה. חלקם היו בשורה ראשונה וניראה כי הפנימו את הדבר הזה, ואחרים היו רק

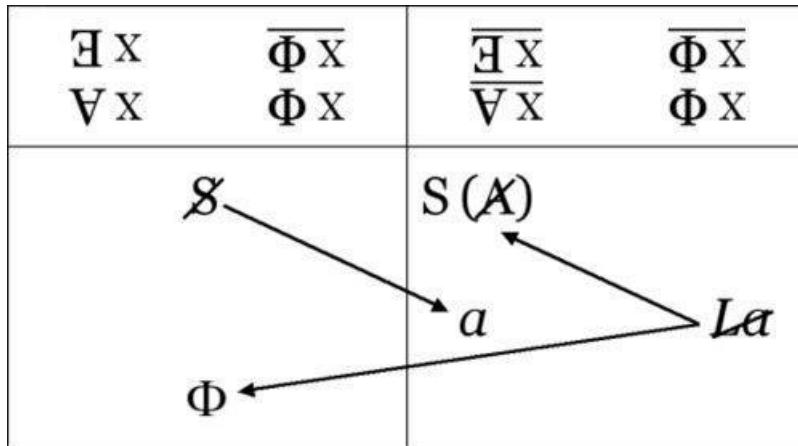
קרובים, שכנים של הקורבנות וכו'... אך חוו את הטראומה באופן חזק יותר מאילו שהיו נוכחים באירוע.

את מושג **ממשי** קשה מאוד לתחום, ראינו זאת בפעם הקדמת, כי :

הממשי, אינו משהו שמופיע במציאות, זה משהו שתומך כמו מין נקודה חיצונים שבאה לתמוך במציאות ושניתן רק לבנות מחדש רק לאחר עשה, כמו הטראומה:

היה רגע של ממשי.

Encore, ברגע מסוים, לאקאן חוזר על המתאמות של החלוקה בין גבר לאישה. את המתאמות הללו אתם מכירים, לא רציתי לבנות לוח (מה גם שלא מצאתי את הספר, אני זוכר היכן שמתי אותו) :

בצד הגבר:

זה- $\forall x \Phi(x)$: עבור כל phi של x

-והניגוד שלו $\exists x \Phi x$: קיים x כגון לא phi של x.

זה מגדיר את הצד הגברי, חלקו של הגבר בסוג זה של יחס שיש לנו לשפה.

מה שמאפיין את הסקסואציה (לא מדובר פה במיניות (סקסואליזציה)), וכאן טמונה הבעיה בין הפסיכואנליזה והפילוסופיה, מושג הסובייקט לא מגדיר, לא אומר, את אותו דבר) :

יש לנו צד גברי וצד נשי.

אין פתרון מיני לבעיית הסקסואציה.

עבור הצד הנשי

- $\exists x \Phi(x)$: הוא לא קיים, אתם יודעים זה E הפוך עם קו מעליו, לא קיים x אשר לא כפוף ל phi של x ;

- הניגוד שלה: $\forall x \Phi(x)$: לא עבור כל x – ופה, על פי לאקאן ה A ההפוך נושא השלילה וזה אומר : " עבור הכל" , לא עבור כל phi של x .

אם כך, לא עבור כל אישה קיימת הפונקציה הפאלית.

המושגים הללו והאופן בו הוא משתמש במתאמות יוצרים את ההבדל המיני, מבלי שיאמר זאת כך.

הוא לא מגדיר אותו ביחס למאפיינים הגניטליים או דרך מושגים מעורפלים של מגדר:

אך ביחס לסוג מסוים של יחס לשפה הקשור להתענגות.

ב Encore זה גם הרגע בו הוא אומר:

ניגשים למציאות רק עם האמצעים

של ההתענגות, והם השפה.

בלי השפה? (בצרפתית שפה ולשון הן מילים נרדפות) באמת??
אין לנו עוד יכולת להתענג חוץ מזו שנותנת השפה.

הפונקציה פי של x , היא פרדוקס.

הפרדוקס, הינו שבארטיקולציה של המתאמות, אנו פוגשים (טוב זה די מוזר)
דוקא פוגשים:

את הלוגיקה

הלוגיקה של אריסטוט (Aristote). זו של אפולה (Apulé). אפולה הינו הוגה
דעות, מתמטיקאי, משורר (כי בתקופה זו לא הייתה הבחנה: מוזיקאי,
מתמטיקאי, משורר היו נחשבים לזהים ושייכים לאותה רוח שבאה ממה שקרוי

היום המגרב במאה הראשון). הוא חוזר על הלוגיקה של אריסטוט ומצליח לערוך אותה כריבוע: **הריבוע הלוגי**, הוא כמעט ריבוע קסם כי הוא ממקם את מה שיראה לנו מאוחר יותר כממשי.

ראינו בפעם הקודמת :

הממשי, זה מה שלא עובד.

גותרת תמיד שארית יחד עם היפוך זמני שמחייב אותנו ללכת אחורה בלוגיקה כדי לנסות לראות מה הסיבה להשפעות כי אחרת, אנו נמצאים רק בסיבתיות מסמנת בעוד הסיבה הינה ממשית, והסיבה היא כפי שאומר לאקאן: גרגיר החול של האמירה.

גרגיר החול של האמירה

למעשה, ישנו גוף, שבאותה עת לגמרי מיושב על ידי השפה אך גותרת שארית, כך שלמעשה זה אף פעם לא אינטגרציה.

צירוף המקרים של מה ששיערונו לאחר מעשה כהתענגות פרימיטיבית, שמעולם לא קרה במציאות, הוא יוביל בסוף לתוצאה:

le plus-de-jour

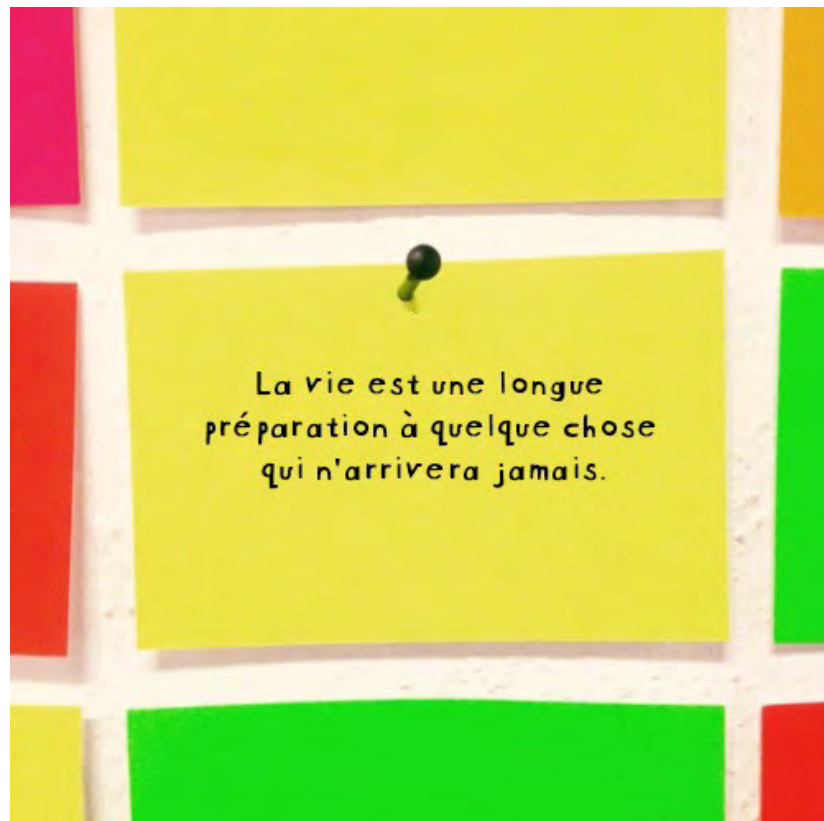
אנו נמצאים פה בעושר משמעותיות הכפולות של השפה, היות ו:

[-] « plus-de-jour » לא עוד

[+] « plus [ss] — de-jour » יותר

... נכתבים אותו דבר.

לכן, במובן מסוים, תמיד מוציאים *plus-de-jour* שבסופו של דבר מחזיר אותנו למיתוס של ההתענגות הראשונית שהייתה לנו לפני היותנו מיושבים על ידי השפה. אך את הרגע הזה, לא ניתן למצוא מחדש כי הוא אינו קיים במציאות.

החיים הם הכנה ארוכה למשהו שלעולם לא יקרה.

זו נקודה של לוגיקה.

לקאנט הייתה כבר אינטואיציה בנושא כשהוא הבדיל בין היפה לנפלא.

בשלב ראשון, קאנט מבדיל בין היפה לנפלא ולאחר מכן הוא מטיל את ההבדל על הפער האינהרנטי לנפלא עצמו, פער בין:

- הנפלא המתמטי

- הנפלא הדינאמי

הוא ממקם את האישה בנפלא המתמטי, זאת אומרת, הלא הכל, ובצד הדינאמי הוא שם את המייסד היוצא מן הכלל שראינו מקודם. אני מהיר מידי, אני מניח שכולכם מכירים את המתאמות:

- בצד הגברי, אנו נמצאים בצד היוצא מן הכלל המייסד של החוק;

- בצד הנשי, אנו נמצאים בצד של האי יכולת להשיג הכול אחד.

קאנט מבין זאת בסתירותיו, בביקורת התבונה הטהורה. ישנם שני סוגים של סתירות שמתגלות כאשר מיישמים את הקטגוריות הנעלות של התבונה לדברים שאיתם לא ניתן לעשות את הניסוי.

ה"הכול" למשל, ברגע שאנו תופסים את היקום כשלם, ככול ושאונו מיישמים את הקטגוריות הנעלות של התבונה, אנו מגיעים לסתירות: היקום הינו סופי ואינסופי בו זמנית.

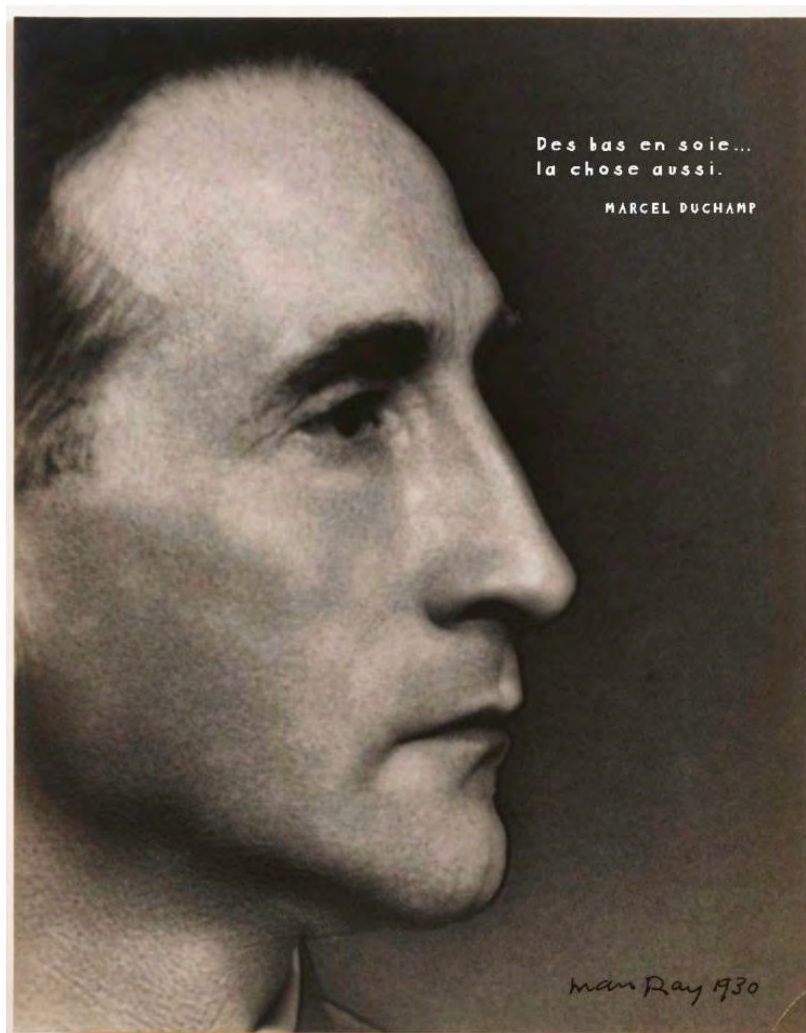
כאשר מיישמים את הקטגוריות הנעלות לדברים לא נגישים אמפירית,

דרך למשל, אלוהים, הנשמה, הנפש... אנו גם מגיעים לסתירות. אלוהים קיים ולא קיים, הבחירה החושית של הנשמה יכול או לא להתבטא כו'...

קאנט מבין שמהו לא עובד. הוא ישתמש מהמישהו הזה שלא לא עובד
במערכת שלו:

הדבר לכשעצמו.

גרבי משי...
הדבר גם כן
מרסל דושאן

La causa sui שמייצג את ה *noumenon* הלא נגיש ביחס לעולם
התופעות.

הגל, מומחה לוגיקה נוסף מרחיק עוד יותר לכת במובן הלוגי. הגל יערוך את
מהפכת המדע של הלוגיקה. (דיברנו על זה קצת בפעם הקודמת. בספרו האחרון,
מדע הלוגיקה) הגל מראה ש:

הדבר לכשעצמו, העליונות האובייקטיביות האנושית, הינה משהו שאינו נגיש. למעשה, זה כבר פיצול פנימי של החשיבה, ל *Gedankending*, דבר של החשיבה.

גם אם לאקאן מתייחס הרבה להגל (כפי שז'יז'ק הבחין) לאקאן לא הכי הגליאני ברפרטים המובנים של הגל, זה באופן בו הוא משחק עם הסתירות בכדי:

להגדיר את הממשי עצמו

כמערכת של סתירות

אי אפשר לומר דבר מבלי לסתור את עצמינו.

זאת אומרת שהדבר עצמו סותר את עצמו, זה פיצול פנימי; משהו שלא עובד ושנוכח כל הזמן. אך כיום, אנו חיים בחברה שמפנה כל ממשי, למען הפנטאזמה של המציאות. ולאקאן מראה את הלוגיקה של הממשי, ברגע שהוא מודחק, מחוץ לסימלי, הוא חוזר.

לכן, בכל פעם נקלעים ב:

חזרה של הממשי בצורה של אסון.

חוסר הרציפות
של הממשי

.... שגורם לסימפטומים, הן במישור הסובייקטיבי (סימפטומים בהם אנו עצמנו עלולים לסבול) והן במישור הקולקטיבי, במישור החברתי.

לכן, ב Encore הוא באמת הופך ללקאניאני.

זה הרגע בו הוא פורש את חשיבתו בכל האפשרויות שניתנות לו על ידי הלקסיקון והאיכות של התחביר שלו. הוא משוחרר, לא מהמתאמות כי הוא עדיין יכול להשתמש בהם, אבל מהפורמליזציה המוגזמת שיכלה להזיק לתגליתו.

ישנו חתך קטן ב Encore, שהיה נוכח גם קודם. לפני שהוא הצליח לומר אותו, הוא הביע אותו באופן אחר. בסמינר 2, הוא אומר את זה. בשנות החמישים. Encore בשנות השבעים, אם כך הוא כבר אמר זאת עשרים שנה לפני כן:

"... אדיפוס, בחייו, הוא כל כולו המיתוס הזה, הוא עצמו שום דבר מלבד המעבר מהמיתוס לקיום, אם הוא היה קיים או לא, זה לא כל כך חשוב, היות ובאופן פחות או יותר רפלקטיבי, הוא קיים בכל אחד מאתנו, הוא נמצא בכל מקום. הוא קיים הרבה יותר מאשר אם היה באמת קיים."

ניתן לומר אם משהו קיים או לא קיים באמת

אתם רואים, פה הוא כבר מבדיל בין :

- המציאות

- והממשי

בלי לומר את זה, הוא עושה את ההבחנה.

כפתור שחור: מציאות
כפתור אדום: ממשי

"לעומת זאת, הופתעתי לראות בנוגע לטיפול אחד מעמיתינו (לא נצטט אותו מתוך רחמים, הומניות)..."

מדובר באדם מוכר, הוא זוכה היום בסוג של הערצה מגוחכת בקרב רוב הפסיכואנליטיקאים.

להנגיד את המונח מציאות פסיכית למונח מציאות אמיתית. אני לא נגד מציאות פסיכית, אבל מציאות אמיתית, אני חושב ששמתי את כולכם במצב סוגסטיבי מספיקת בכדי שמונח זה יראה לכם כסתירה
"*contradictio in adjecto*"

"מציאות אמיתית" היא *contradictio in adjecto* היות ו:

האמת אינה שייכת לשדה של

המציאות.

האמת היא מהסדר הסמלי.

לכן, "מציאות אמיתית" זה אבסורד, ועוד להנגיד אותה למציאות נפשית, זה לא אומר שום דבר.

זה מראה שקיים אצל לאקאן, הדיוק, דיוק לקסיקלי, דקדוקי ותחבירי, משהו יקר ערך שהוא מזהה מיד באינטרפרטציות שגויות, קריאות לא נכונות של דבריו.

"... אם דבר באמת קיים או לא, זה לא מאוד חשוב, הוא יכול להתקיים במלאו המובן של המונח גם אם הוא אינו באמת קיים"

זה מאוד חשוב בכדי להבין את הממשי.

" בכל קיום, על פי הגדרתו, יש דבר מה כל כך לא סביר, שאנחנו תמיד תוהים לגבי קיומו".¹

אתם יכולים לראות שכבר בשנות החמישים, הייתה כבר ציפייה למושג

---

¹ שיעור של ה-18 למאי 1955

הממשי; גם אם בתקופה זו, הוא לא הבדיל עוד באופן ישיר בין **המציאות והממשי**.

הוא מבחין בין:

- מה שבאמת קיים, זאת אומרת המציאות : השולחן הזה, אנחנו פה, מדברים על זה... אפשר לומר שזה קיים באמת;
- אך הוא אומר שמה שלא באמת קיים, **המיתוס**, משפיע על המציאות. אך השפעתו על המציאות לא נחסכת מעצם אי קיומו.

ניתן לומר שהממשי (שב Encore הוא מגדיר כ"בלתי אפשרי") :

הממשי בלתי אפשרי במהותו היות והוא נקודה חיצונית, אך תופעותיו, הן קיימות במציאות.

זה מאפשר לנו ליצור גשר עם תגליתו ב Encore על **ייחודיות ההתענגות הנשית**; זאת אומרת, מה שלא קיים, אך בעל השפעה, נותר רק להחליף את המונח "קיום" ב"התענגות" ומבינים שאנו לגמרי בתוכו עם **נוסחאות של התענגות ושל היחס הפאלי**.

מפני ש:

ההתענגות הגשית שהוא מגדיר כ"התענגות אחרת", לא בהכרח קיימת,
אך יש לה השפעה עליה, היות וגם היא עצמה תמיד אחרת, מכיוון שהיא
ישירות:

תפוסה באחר

הטבע האנושי
זה הקשר שלו עם הלא אנושי.

עבור לאקאן אין "הומוסקסואליות נשית"

לאהוב אישה זה תמיד הטרוסקסואליות, היות והיא תמיד "הטרו",
היא תמיד אחרת, אנו לא יכולים לחבר אותה לסך הכול.

הטוטאליות
קודמת
לסך הכול של החלקים.

**ה' ה' "מבוטל" של האישה אומר שאין עיקרון נשי, כל אישה ההינה
מלכתחילה שלם (כול). ובכך ההבדל המיני ממש. זה לא אומר שהמין
השני לא נגיש או רחוק מידי לכל אחד, להפך, הוא קרוב מידי.**

**כלומר, אנו תמיד תפוסים במין השני שקרוב מידי אלינו, ובשל כך
הוא נגיש, הוא כמו קפל פנימי בתוך עצמינו.**

זה מושג שיכול להיראות מורכב להבנה ככה, באופן אינטלקטואלי.
כשעושים ציורי ערום, זה מובן יותר, כי ישנה רק דרך אחת ללמוד לצייר,
זה לצייר ציורי ערום, כולם יודעים זאת מאז ומתמיד. כיום רק בבתי ספר
גרועים מבטלים את שיעורי ציורי ערום כדי לחסוך. אך בכך, הם מבטלים
את הבסיס שעצמו ממה שמהווה את יסודות הראיה ואת היחס של הראיה
לנפש.

כשאתם מציירים ערום, אתם רואים בכל פעם אפיונים ראשוניים
ואפיונים משניים אצל הגברים ואצל הנשים.

למעשה, אף אחד מהם לא טהור.

אתן דוגמה שמאפיינת, אתם רואים יש לי גבות קצת, בו נאמר, מוצללים, הם יורדות מתחת לקשת הגבות, אפשר לומר שזה אפיון גברי לעומת האפיון הנשי בו הגבה תהיה מעל הקשת. מה שנותן לאפרודיטה, במיתולוגיה, עפעפיים מלאות. אצל הנשים זה נראה כאילו הן מאפשרות לאור לעבור מה שמאפשר להן עם עיניהן להקסים ולהיות במה שלאקאן קורא (לגבי אישה אחרת, איני זוכר את שמה) "תצוגה".

אתם תראו שאצל חלק מהנשים, אני חושב על ביתי למשל שמאוד דומה לי (מה שלא מונע ממנה להיות חמודה למרבה המזל!) גם לה יש גבות נמוכות ולא מעל קשתות הגבות.

תראו זאת גם עם עקומות הזרועות, הזרועות הקדמיות, הכתפיים, מפרקים... אתם תגלו שהגברים והנשים אינם סוגים טהורים.

אין יחס מיני

וזה אומר שהמין השיני אינו נגיש מפני שהוא קרוב מידי, במובן מסוים, הוא אופנם. הוא קפל פנימי: האחד מגדיר את עצמו אל מול השני.

ישנה כמובן דרך נוספת להבין אין יחס מיני, אתם יודעים (זה מעט מורכב יותר אך נגיש):

בכל פעם שאתם תופסים מקום, הוא המקום של הסובייקט או של האובייקט.

ברגע שאתם פונים למשהו כסובייקט, אתם פונים בהכרח לאובייקט.

במובן מסוים (זו המשמעות של אין יחס מיני) האיטרסובייקטיביות אינה משהו מובן מעליו, היות ואנו מנותקים ממהו ואת המשהו הזה, אנו חייבים לחפשו בעולם כאובייקט (היות והוא נמצא מולנו, לכן אנו פוקחים עיניים ומחפשים, זו האטימולוגיה של האובייקט) והאובייקט הזה, אין אנו יכולים למצאו כמובן, היות ואנו הסובייקט של עצמנו כאובייקט:

אנו מחפשים את עצמנו בעולם

אתה מצאת ? אז לא היפשת טוב

היות והחברה, העולם עצמו שמכיל בתוכו את החברה, גובע מההדחקה ולא ההפך.

העולם והחברה אינם קודמים להדחקה :

על מנת לגלם באופן פוטנציאלי סובייקט במציאות, קיימת הדחקה שיוצרת את העולם שלפנינו. זה המשפט המפורסם של לאקאן, אנו בקשר עם מה שאנחנו חושבים שהעולם, אך הוא למעשה האובייקט a הקטן שלנו:

אין שום דבר בעולם מלבד אובייקט קטן a

העולם הזה, אני אומר,
הינו רק הפנטאזמה
של מה שנשען על
סוג מסוים של חשיבה
לאקאן.

ברגע שישנה לנו האפשרות לאחוז באמת (גם אם אנו נמצאים במערכת הסמלית כאשר אנו אומרים זאת, **האמת** הזאת מכוונת לממשי מסוים, הממשי הזה של הפער, של ההבדל, של האי אפשרי) לכן ישנה אפשרות לשקול שוב את **המימד הפוליטי** עם קובץ של סובייקטים שעשו את העבודה של פרויד לפני מרקס, היות וזה הנושא ההעדפה שלי.

שני הוגי הדעות לגמרי קשורים זה בזה, וזה לא בכדי שהם שניהם יהודים, זאת אומרת הם בעלי כל המסורת של האות שחצתה את אירופה עד להופעתו של פרויד.

עם לאקאן, אנו יכולים כיום לחשוב שמהמפגש הזה הבלי אפשרי בין מרקס לפרויד, יש עתיד פוליטי, קיימת פרספקטיבה, בתנאי שכרונולוגית מעבירים את פרויד לפני מרקס. זאת אומרת פרויד שמפנים את מרקס.

המהפכה צריכה קודם להיות מהפכה של הסובייקט לפני שהיא מתימרת להיות מהפכה חברתית.

להטיל ספק
 1 בחפותנו מפשע , בתום שלנו
 2 בהשקעה הליבידינלית של עצמינו,
 3 במערבותנו הפנטזמאטית במעשים של האחר...

בעצם, זו התיזה הגדולה הלקאניאנית היות ולאנשים להם קורא "הפסיכואנליטיקאים" (כנראה בתעות כי היום רוב האנשים שמגדירים את עצמם כפסיכואנליטיקאים מייצגים מקצוע וחושבים שזה נותן להם סטאטוס חברתי, וזו כפירה. לפסיכואנליזה אין קשר לזה:

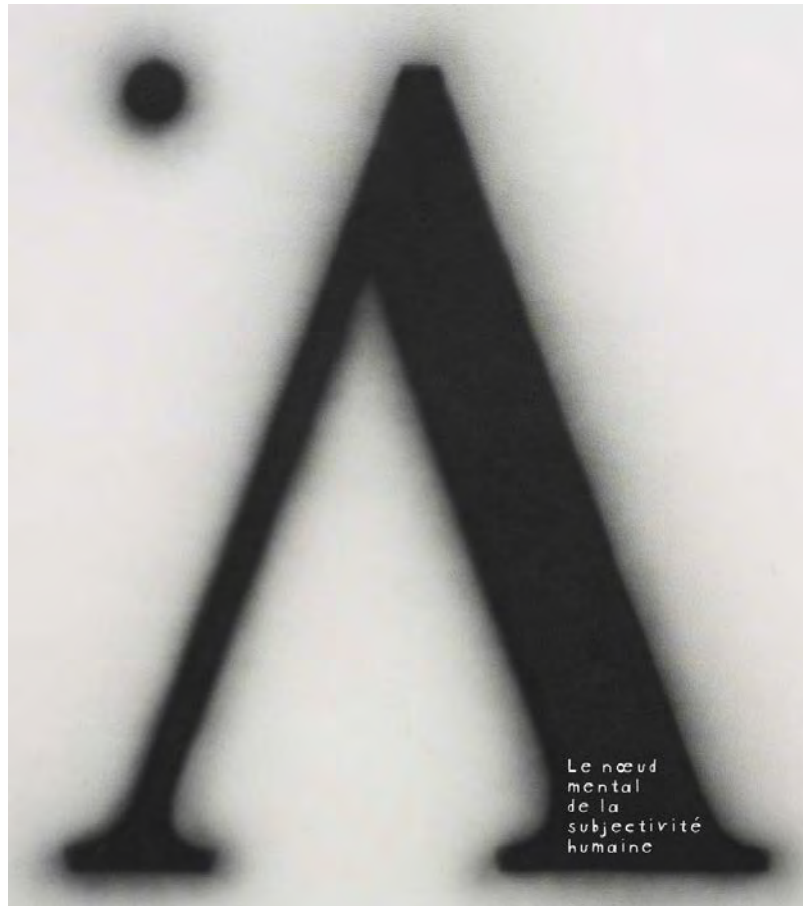
הפסיכואנליטיקאי הוא זה שעבר משהו ושמסוגל למקם את עצמו כאובייקט a קטן כדי לאפשר לסובייקט השסוע להופיע ולהבטיח איפה ששסע הסובייקט לא רק נכון, אלה גם מאפשר לו להיות הוא עצמו בגורל שלו) .

לאקאן עדיין מבדר על אנליטיקאים . כפי שהוא נהג לומר, ישנם אנאליטיקאיים רציניים:

שמזהים אחד את השני **entre-soi(R)**
 (בין הערביים)

(מוסיפים R (soiR) ו זה ערב , *Entre soirs* , בין ערביים, זה אומר
שהתאורה לא טובה מספיק, אנו לא בטוחים) באופן בו הם יוצרים או

מזהים קשר ברומאי בחושך

הקשר
המנטאלי
של הסובייקטיביות
האנושית

וזה אומר להיות מסוגל להבחין בין **מה שקשור למציאות** למה שקשור
ל**ממשי** ולדמיין שיכולה להיווצר **קהילה חדשה** שתיצור חברות חדשות. וזאת
מפני **שהמהפכה, האחריות הסובייקטיבית**, תהיה מופנמת בחברה ואם
נשתמש במילותיו של קפקא: חברה שלא מעבירה את זמנה בלבד את עצמה.

עבור קפקא (Kafka) הרוע היחידי הוא הבידור.

להתבדר ממה? להסיח את עצמינו אחריותנו כסובייקט.

Comme disait Lacan: "De notre position de sujet, nous sommes toujours responsables. Qu'on appelle cela où l'on veut, du terrorisme." C'est dans les Écrits, p858...

לדידו של לאקאן, " מעמדתנו כסובייקט, אנו תמיד אחראים, אתם יכולים לקרוא לזה טרורזים" ב Ecrits, p858

תחילה של חשיבה על **ההבדל המיני** יכולה להוביל אותנו למה שנאמר היום, וזו הסיבה לכך שיש הרבה לחץ כי כיום, גורמים לאמין למשל וזה מעשה של השמאל (אני כותב שמאל gauche כך **gôche** מסורבל) כי כבר אין לזה שום משמעות.

la gôche המסורבל

השמאול/ימין הוא האופיום החדש של האדם את הימין והשמאול הפכו אך לא את החלק העליון והתחתון.

מתוך 50 מדינות בארצות הברית , נדמה לי ש46 חוקקו את הנשואים ההומוסקסואליים. אי אפשר לומר ... ועם הבחירות שמתקרבות ... זה לא באמת קביעה מדינית שמאלונית זה יותר מסך עשן. אין לזה כל ערך במישור האבולוציוני **כקידום היכולת הסובייקטיבית שלנו ושל הזרות שלנו האפשרית.**

האופן בו אנו מפענחים, יכולים לקרוא, יכולים לשמוע את הניואנסים ואת הראדיקליות של העמדה הפסיכואנליטית שמאפשרת לנו לשקול (גם אם אנחנו לא נזכה להכירה בתקופת חיינו) אפשרות של קולקטיב שונה מזה שנובע מהשיח הקפיטליסטי שנראה היום בלתי שביר.

דג'ה וו

היו כבר בעבר מהפכות כאלה, האימפריה הרומאית הייתה עצמה מאוד מעוגנת עם אחיזה כמו שלא הייתה עוד, והגעתה של הנצרות במספר מאות, מוטטה את היסודות של האמירה.

לכן, אין עבורנו פרויקט פוליטי אחר מלבד הניסיון לגלם כל אחד באופן סובייקטיבי, את מה שלאקאן כינה השיח של האנליטיקאי:

להיות עד כמה שאפשר בשרות השיח הזה

מה שלא מונע מאתנו להבין כיצד פועלים השיחים האחרים ולדעת שכל אחד משאר השיחים האחרים בעלי אנטיקה משלו ולהכיר בדברים אילו את מעמדנו. כיצד אנו ממקמים את עצמינו מולם.

אני מאוד אוהב את הפסקה הזו:

" אובחן, שיח כגון האנליטיקאי, שמכוון למשמעות, מאוד ברור שאיני יכול למסור לכל אחד מכן את המשמעות שאתם בדרכם לקלוט, ויש לזה גבול. יש לזה גבול שניתן על ידי המשמעות מקום חייכם ושאפשר לומר, לא די לומר, לומר שזה לא מרחיק לכת. השיח האנאליטי מצביע על הרעיון לפיו המשמעות היא סמבלאנט. אם השיח האנאליטי מציין משמעות זו היא מינית, זה רק, הייתי אומר, בכדי להצדיק את הגבול.

אין בשום מקום מילה האחרונה, מלבד אם משמעות המילה מילה היא motus. (Motus שקט), התעקשתי כבר על כך- אין תשובה, מילה (שקט), אומר איפשהו לפונטאין (La Fontaine). המשמעות מציינת כיוון אליו היא עולה על שירטון"².

אם כך, המילה מילה משמע מוטוס, אנו מפסיקים לדבר.

---

² *Encore*